

طرح دوره درس نظری و عملی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

نام و شماره درس :	تعداد واحد و نوع واحد (نظری / عملی):
روش تحقیق در پرستاری سلامت جامعه (کد ۰۲)	۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف :	زمان ارائه درس :
کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری سلامت جامعه	دوشنبه ساعت ۱۰-۱۲
مسئول درس: دکتر امامی	مدیر گروه: دکتر امامی
نام مدرسین:	گروه آموزشی: سلامت جامعه
دکتر امامی، دکتر میرهادیان، دکتر پوروخشوری	

شرح درس:

فراگیران در این درس با اهمیت پژوهش در پرستاری آشنا می شوند و با شناخت روش های پژوهش، فرآیند اجرای آن را شرح داده و با به کار گیری اصول و مبانی روش تحقیق و بر اساس دانش و تجربیات خود، توانایی الزم برای تدوین یک پروپوزال را کسب می کنند.

هدف کلی:

تسلط فراگیران بر روش های تحقیق علمی، به گونه ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد شواهد در عمل باشند.

اهداف اختصاصی / در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود:

- ۱- مسئله و عنوان پژوهش را انتخاب و ارزشیابی نموده و بصورت قابل تحقیق ارائه دهد.
- ۲- با چارچوب نظری -پنداشتی و مروری بر مطالعات آشنا شده ، نحوه دستیابی به پژوهش ها و استفاده از منابع را بکاربندد.

۳- طرح پژوهش خود را بر اساس مراحل پژوهش (اهداف، سئوالات، فرضیات پژوهش، متغیرها، پیش فرض ها، جامعه، نمونه و روش های انتخاب نمونه، روش ها و ابزار جمع آوری داده ها، روایی و پایایی ابزار، محدودیت ها و مسائل اخلاقی در پژوهش) در کلاس ارائه و بحث نماید.

۴- انواع روش های پژوهش کمی و کیفی را شرح دهد.

۵- پژوهش های ارائه شده در کلاس را نقد و بررسی نماید.

۶- برای کاربرد یافته ها و پژوهش های آتی پیشنهاد ارائه کند.

۷- طرح پیشنهادی پژوهش (پروپوزال) را تنظیم و گزارش نهایی پژوهش را تنظیم نماید.

روش تدریس:

آموزش دانشجوی محور و خود آموزشی (Self-Learning) محور فعالیت دانشجوی بوده و اساتید نقش هدایت دانشجویان را به عهده دارند. بنابراین از شیوه پرسش و پاسخ و بحث گروهی استفاده می شود و از دانشجویان انتظار می رود با آمادگی و مطالعه قبلی در کلاس حاضر شوند. در ابتدای درس هر یک از دانشجویان یک مسئله پژوهش را متناسب با گرایش تحصیلی خود انتخاب می کنند. مطلب مربوط به فرایند تحقیق به منظور یادآوری توسط دانشجویان با راهنمایی و هدایت اساتید معرفی شده و مورد بحث و تبادل نظر قرار خواهد گرفت. هر دانشجوی موظف است تمرینات را در رابطه با مسئله انتخابی خود تکمیل نموده و در جلسه بعدی به مسئول گروه تحویل دهد. ضمناً دانشجویان تمرینات را بر طبق برنامه تنظیم شده شفاهاً به کلاس ارائه داده و آن را به بحث می گذارند. بقیه دانشجویان موظف هستند کار آن ها را نقد کرده و نظرات اصلاحی ارائه دهند. بعلاوه هر دانشجوی موظف است یک مقاله پژوهشی مربوط به پایان نامه خود را نقد نموده و نکات مثبت و منفی آن را مشخص نمایند. در پایان هر دانشجوی باید طرح پژوهشی مقدماتی خود را با استفاده از تمریناتی که بر روی مراحل مختلف پژوهش به انجام رسیده تنظیم و در تاریخ تعیین شده به مسئول گروه تحویل دهد.

ردیف	موضوع جلسه	مدرس	فعالیت مورد انتظار / تمرین ها
۱	معرفی درس	گروه	
۲	عنوان، بیان مسئله و اهمیت پژوهش	دکتر پوروخشوری	
۳ و توضیح درمورد تمرین شماره ۱	دکتر پوروخشوری	
فرجه دانشجو برای انجام تمرین شماره ۱			
۴	ارائه شفاهی	--	تحویل تمرین شماره ۱ (انتخاب ۳ عنوان و سه مقاله برای هر عنوان) در پایان جلسه پنجم
۵	ارائه شفاهی	--	
۶	اهداف، پیش فرض های پژوهش	دکتر پوروخشوری	
۷	فرضیه ها و محدودیت های پژوهش و توضیح درمورد تمرین شماره ۲	دکتر میرهادیان	
۸	چهارچوب پژوهش و تعریف واژه ها	دکتر میرهادیان	تحویل تمرین شماره ۲
۹	انواع روش های پژوهش و ارائه توضیح در مورد تمرین شماره ۳	دکتر میرهادیان	
۱۰	جامعه پژوهش، نمونه، روش های نمونه گیری و محیط پژوهش	دکتر امامی	
۱۱	روش های جمع آوری اطلاعات و مشخصات ابزار گردآوری اطلاعات	دکتر امامی	تحویل تمرین شماره ۳
۱۲	توضیح تمرین شماره ۴	دکتر میرهادیان	
۱۳	مروری بر مطالعات کیفی	دکتر امامی	تحویل تمرین شماره ۴
۱۴	اخلاق در پژوهش	دکتر امامی	
۱۵	اصول نقد و بررسی	دکتر پوروخشوری	نقد مرتبط ترین مقاله، بر اساس چک لیست مربوطه و با ذکر توضیح کامل
۱۶	نحوه تنظیم طرح پژوهشی و چگونگی گزارش پژوهش	دکتر امامی	
تحویل پروپوزال نهایی حداکثر یک هفته قبل از امتحان			

نحوه ارزشیابی دانشجو بارم مربوط به هر ارزشیابی:

عملی		نظری	
درصد نمره	موضوع ارزشیابی	درصد نمره	موضوع ارزشیابی
۶۰٪ (هر تمرین ۱۵٪)	تمرینات مرحله ای	۴۰٪	ارائه کتبی طرح نهایی
۱۵٪	ارائه شفاهی و مشارکت در بحث گروهی	۶۰٪	آزمون پایان ترم
۲۵٪	نقد پژوهش		

مقررات و انتظارات از دانشجو:

- رعایت حسن اخلاق و شئونات محیط آموزشی
- حضور فعال و شرکت در بحث های کلاسی
- ارائه بموقع تکالیف تعیین شده
- تعامل با مدرسین و مسئول درس
- مطالعه منابع روزآمد
- مراجعه به سایت معاونت پژوهشی دانشکده و تهیه فرم ها و دستور کارهای پژوهشی
- تقویت بنیه پژوهشی از طریق شرکت در کارگاه های آموزشی
- رعایت آیین نگارش فارسی در تدوین تمرینات و طرح پژوهشی نهایی
- استفاده از نرم افزار endnote برای رفرنس دهی در تدوین طرح پژوهشی نهایی

منابع اصلی درس:

منابع فارسی:

- کوشا، سهیلا، فشارکی، محمد. روش تحقیق در علوم پزشکی، انتشارات: اطمینان، ۱۳۹۴، چاپ دوم
- عابدسعیدی، ژیلا، امیرعلی اکبری، صدیقه. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت، نشر سالمی، ۱۳۹۲.
- دلاور، علی. روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، نشر ویرایش، ۱۳۹۷.
- بست، جان. روش های تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری. ترجمه حسن پاشا، نرگس طالقانی. تهران: انتشارات رشد، ۱۳۷۸.
- دلاور، علی. مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد، ۱۳۷۴.
- ریاحی، غلامحسین. آشنایی با اصول و روش تحقیق به انضمام چگونگی تهیه گزارش تحقیق، تهران: نشر اشراقیه، ۱۳۷۴.
- سازمان جهانی بهداشت. تحقیق در سیستم های بهداشتی. انتشارات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. معاونت پژوهشی، ۱۳۶۹.
- سازمان جهانی بهداشت. تعیین حجم نمونه و مطالعات بهداشتی. ترجمه دکتر کاظم محمد و سید محسن صانعی. انتشارات معاونت پژوهشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۱.
- نادری عزت ا.... و سیف نراقی. روشهای تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی با تاکید بر علوم تربیتی. تهران: دفتر تحقیقات و انتشارات بدر. پائیز ۱۳۷۴.
- نبوی، بهروز. مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی. تهران: کتابخانه فروردین ۱۳۷۰.
- نیزویادومی، روزماری. پایه های تحقیق در پرستاری. ترجمه محسن توکل و سیما ترابی. همدان: نشر و تبلیغ بشری. تابستان ۱۳۷۳.
- هومن، حیدر علی. پایه های پژوهش در علوم رفتاری، شناخت روش علمی. تهران: انتشارات دیبا. ۱۳۶۶
- عابد سعیدی، ژیلا. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. تهران: انتشارات سالمی ۱۳۸۱.
- خدمت، حسین. روش تحقیق در علوم پزشکی. تهران: نشر طبیب ۱۳۷۸.
- فتوحی، اکبر. مبانی پژوهش در علوم پزشکی. تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی پزشکی ۱۳۷۶.
- تک زارع، نسرين. راهنمای نگارش ارائه پایان نامه و گزارش تحقیق و مقالات علمی. تهران: انتشارات تیمورزاده ۱۳۷۵.
- قنبری، عاطفه و همکاران. اصول روش تحقیق ویژه رشته های علوم پزشکی. رشت: انتشارات معاونت پژوهشی ۱۳۸۵.
- آراکس اردوشاهی، مادلین و همکاران. مدیریت تحقیق در پرستاری. تهران: نشر سالمی. ۱۳۸۴.
- بروکوپ، دورتی و تولسما، ماری هاستینگ. پایه های تحقیق پرستاری. ترجمه فاطمه جعفر آقایی و همکاران. تهران: نشر و تبلیغ بشری ۱۳۸۴.

English References:

- **Nursing Research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice Tenth, North American Edition, by Polit PhD FAAN, Denise F, Beck DNSc CNM FAAN, Cheryl Tatano, 2017**
- **Nursing Research and Statistics, 3rd Edition, Sharma Suresh, Elsevier India, 2018**
- **Burnard, p. Morrison, p. Nursing research in action developing basic skills. London: Macmillan, 1994.**
- **Burns, n Grove, s. Understanding nursing research . Philadelphia: saunders. 2003.**
- **Fox, d lesser, i. Reading on the research process in nursing. New York: Appleton-century – crofts. 1987.**
- **Polit, df Hungler, bp. Study guide for essentials of nursing research methods, appraisal and utilization . Philadelphia: J B Lippincott co 2002.**
- **Polit, df Hungler, bp. Nursing research methods, . Philadelphia: J B Lippincott co 2002.**
- **Seaman, ch Verhonick p. Research methods undergraduate students in nursing . New York: Appleton-century – crofts. 1987.**
- **Wood, cl Haber j Nursing research, methods critical appraisal and utilization. St louis: Mosby . 2002.**
 - **Nieswixdomy rm. Foundation of nursing research. Stanford: Appleton and lange, 1998.**
 - **Dempsey, pa Dempsey, a. Using nursing research. Philadelphia: Lippincott . 2000.**
 - **Polit df Beck ct. Essentials of nursing research methods appraisal and utilization. Philadelphia: Lippincott William & Wilkins (a Wolters Kluwer co). 2006.**
 - **Brockopp dy rlastings mt. Fundamentals of nursing research . Sudbury: Jones and Bartlett publishers. 2003.**
 - **Winter r giddings cm . Handbook for action research in health and social care . London: Rutledge . 2001.**
 - **Stommel m Wills c. Clinical research concepts and principles for advanced practice nurses. Philadelphia: Lippincott William & Wilkins (a Wolters Kluwer co). 2004.**
 - **Keele Rebecca Nursing Research and evidence – based practice Sudbury: Jones and Bartlett publishers 2011**
 - **Tappen Ruth M. Advanced Nursing Research from Theory to Practice Sudbury: Jones and Bartlett publishers 2011**
 - **Polit Denis F. Beck Cheryl Tatano Essentials of Nursing Research Appraising Evidence for Nursing Practice 2010**
 - **Holloway Immy Wheeler Stephanie Qualitative Research in Nursing and Health Care Iowa: 2010**
 - **Latimeer Joanna Advanced Quantitative research for Nursing London: Blackwell Science 2007**
 - **Speziale Helen J S and Carpenter Dona R Qualitative Research in Nursing Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins 2007**
 - **Polit Denis F and Beck Cheryl T Nursing Research Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins 2008**
 - **Waltz Carolyn F and Lenz Elizabeth R. Measurement Nursing and Health Research New York: Springer Publishing Company 2010**
 - **Nirmala Edison J S and MS Suni Research Methodology in Nursing Haryana: Jaypee Brothers Medical Publishers 2011**
 - **McLaughlin M and Bulla Sally a Real Stories of Nursing Research. The Quest for Magnet Recognition Sudbury: Jones and Bartlett publishers 2010**

- **Gerrish Kate and Lacey Anne. The Research process in Nursing. West Sussex: Wiley – Blackwell 2010**
- **Schmidt Nola A Brown Janet M Evidence – based practice for Nurses. Application of Research Sudbury: Jones and Bartlett publishers 2009**
 - **Moule Pam and Goodman Margaret Nursing Research, an Introduction London: Sage publications LTD.2009**
- **Brown Sarah jo. Evidence –based Nursing. The Research –Practice connection Sudbury: Jones and Bartlett publishers 2009**
- **Grove SK. Gray JR and Burns N. Understanding nursing research, building an evidence – based practice .st Louis, Missouri: Elsevier (Saunders) . 2015.**
- **Lobiondo – Wood, G. Haber. Nursing Research. methods and appraisal for evidence- based practice. Elsevier (Mosby).8th edition. 2014**